

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури

СИЛАБУС

загальної навчальної дисципліни

«Творчий феномен Лесі Українки»

Підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво»

Луцьк – 2023

Силабус «Творчий феномен Лесі Українки» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, **Галузь знань 02** Культура і мистецтво **Спеціальність 025** Музичне мистецтво **Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво»**, денної форми навчання.

Розробники: Сур'як М.В., к. філол. наук, доцент кафедри української літератури

Яручик В.П., к. філол. наук, доцент кафедри української літератури

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 31 серпня 2023 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В.П.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 025 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма Музичне мистецтво Перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання – 1 -ий
		Семестр - 1- ий
		Лекції - 18 год.
		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 38 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

2. Інформація про викладачів

Сур'як Микола Володимирович

Кандидат філологічних наук

Доцент кафедри української літератури

Електронна адреса: suriakmukola@gmail.com

Яручик Віктор Павлович

Кандидат філологічних наук

Доцент кафедри української літератури

Контактна інформація, e-mail: Iaruchykh.Viktor@vnu.edu.ua, iaruchykh@gmail.com , тел.:

+38 0957985838

Дні занять (розклад): <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Предметом вивчення курсу є життєвий і творчий шлях Лесі Українки, відомої української поетеси, прозаїка, драматурга, критика, перекладача, чие ім'я носить Волинський національний університет.

Програма навчальної дисципліни складається із таких змістових модулів:

1. Життєпис Лесі Українки (дитинство, сім'я, виховання, Волинь в житті і творчості Лесі Українки, формування світогляду, впливи і взаємовпливи, оточення та ін..)
2. Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади епістолярій).

4. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Основною метою навчання курсу «Творчий феномен Лесі Українки» є популяризація життя та творчості видатної української письменниці, чиє ім'я носить Волинський національний університет. Через ознайомлення студентів із важливими моментами життя та творчості сім'ї Косачів-Драгоманових та Лесі Українки дати студентам об'єктивні знання про особливості стильової манери письма та еволюцію поглядів і прагнень Лесі Українки, про її місце в культурному середовищі не лише української, а й світової літератури.

Завдання курсу - розкрити сутність духовної атмосфери зламу XIX-XX століть, зорієнтувати студентів у її найприкметніших виявах, у пошуках суспільного та естетичного ідеалу, у прагненні українського письменства, окрема членів родини Косачів і самої Лесі Українки вивести українську літературу на світові обрії; а також ознайомити студентів із особливостями виховання в сім'ї Косачів, провести зримі паралелі з сучасністю, з тими подіями, які суголосні рухам початку минулого століття, з'ясувати актуальність і потрібність творчості Лесі Українки на нинішньому етапі розбудови української нації і держави.

5. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності: ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 8. Здатність працювати в команді. ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові (спеціальні, предметні) компетентності (СК): ФК 2. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах; ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

Програмні результати навчання: ПРН 14. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями. ПРН 18. Здатність моніторити соціокультурний потенціал та креативний ресурс Волині з метою налагоджування транскордонного співробітництва та міжкультурної взаємодії.

Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки – Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життя творчості	8	2		6		

Тема 2. Леся Українка у колі своєї родини	10	2		8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	10	2		6	2	
Разом за модулем 1	28	6		20	2	
Змістовий модуль 2. Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки						
Тема 4. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	8	4		4		
Тема 5. Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури	8	2		4	2	
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки	8	2		6		
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність	8	4		4		
Разом за модулем 2	32	12		18	2	
Всього годин / Балів	60	18		38	4	100 балів

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год
1	Леся Українка: віхи життя і творчості Міні-есе «Моя Леся Українка». Літературний портрет Лесі Українки. Творчість Лесі Українки – унікальне явище в українській і світовій культурі.	6
2	Леся Українка у колі своєї родини Олена Пчілка як дитяча письменниця. Леся Українка та Олена Пчілка: історія взаємин. Іван Драч «Іду до тебе». Екранне втілення життя Лесі Українки. Леся Українка в художній літературі.	8
3	Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів Леся Українка і Волинь. Дворянське гніздо Косачів: особливості виховання. Фольклор як основа творчості.	6
4	Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки Джерела та фольклорна основа «Лісової пісні» Лесі Українки. Художня проза Лесі Українки. Художні особливості ліричних циклів Лесі Українки.	4
5	Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури Образи-символи в поезії Лесі Українки. Твори Лесі Українки мовами народів світу. Синтез мистецтв в поезії Лесі Українки. Інтимна лірика Лесі Українки.	4
6	Новаторство драматургії Лесі Українки	6

	Неоромантична концепція героя в драматургії Лесі Українки. «Кассандра» Лесі Українки: особливості індивідуального стилю. Ліро-епічні поеми Лесі Українки: проблема героя. Образ пророка в драматургії Лесі Українки.	
7	Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність Епістолярна спадщина Лесі Українки: адреси та адресати. Переклади Лесі Українки. Географія подорожей Лесі Українки. Леся Українка та Грузія. Леся Українка та Михайло Драгоманов.	4

8. Підсумковий контроль Перелік питань до заліку

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>

9. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

10. Рекомендована література

Уся література, необхідна для засвоєння курсу є в бібліотеці університету.

1. Українка Леся. Зібр. творів: У 14 томах. Луцьк, 2021.
  2. Українка Леся. Твори: У 2-х т. Київ: Наук. думка, 1986.
  3. Українка Леся. Драматичні твори. Київ, 1991.
  4. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. : У 3-х кн. К., 1994. Кн.1.
- 2) *Навчальні підручники, посібники*
5. Жулинський М. Слово і доля. Навч. посібник. Київ: А.С.К., 2002. 640 с.
  6. Історія української літератури к. ХІХ - поч. ХХ ст. / За ред. Жук Н.Й., Лесина В.М. К.,1989.
  7. Історія української літератури кінця ХІХ – поч. ХХ ст. //За ред. П.Хропка. Київ: Вища школа, 1991. 511 с.
  8. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття / За ред. О. Гнідан: У 2-х кн. К., 2006.
  9. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. Кн. 1 (1910-1930-ті роки) //За ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь, 1994. 781 с.
  10. Історія української літератури к. ХІХ - поч. ХХ ст.. / За ред.Чижевського. Тернопіль, 1994.
  11. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. Кн. 1 (Перша половина ХХ століття) // За ред. В.Г. Дончика. К.: Либідь, 1998. 461 с.
  12. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ століття: У 2-х кн.. / За заг. Ред. проф. О. Гнідан. К., 2005.

13. Калениченко Н. Українська література кінця ХІХ - поч. ХХ століття. Напрями, течії. Київ: Наукова думка, 1983. 255 с.
14. Криловець А. Українська література перших десятиріч ХХ століття: Філософські проблеми. Тернопіль: Навч. книга, 2005. 256 с.
15. Яценко М.Т. Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. – Кн. 3: 70–90-ті роки ХІХ ст. К.: Либідь, 1997. 431 с.

3) Додаткова література

16. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. К., 1999.
17. Антонович Д. Триста років українського театру: 1619–1919 [з додаванням пр. Л. Старицької-Черняхівської та Я. Мамонтова]. Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1925. 276 с.
18. Базилевський В. І зав'язь дум, і вільний лет пера... Літ.-крит. Статті, есе. К., 1990. 316 с.
19. Білецький Л. Три силуетки: Марко Вовчок – Ольга Кобилянська – Леся Українка. Вінніпег: Б. в., 1951. 128 с.
20. Гром'як Р. Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ ст.). Посіб. для студ. гуманіт. фак. вузів. Тернопіль: Підруч. І посіб., 1999. 224 с.
21. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк, 2006.
22. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 268 с.
23. 10. Єфремов С. Історія українського письменства. К., 1995. 21 с.
24. 11. Єфремов С. Вибране: ст., наук. розвідки, моногр./ Упоряд., передм., прим. Е. Соловей. К.: Наук. думка, 2002. 760 с.
25. 12. Жулинський М. Вірю в силу духа : Іван Франко, Леся Українка і Михайло Грушевський. Луцьк, 1999.
26. 14. Жулинський М. Слово і доля. К., 2002.
27. 15. Зборовська Н. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
28. 16. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. Т. 2. К.: 1990.
29. 17. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка: Лекції, нариси, статті. Дрогобич, 2007.
30. 18. „Листи так довго йдуть...” Знадоби архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці у Празі. К., 2003.
31. 19. Леся Українка та сучасність (Збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій «Лесезнавчі читання»). Луцьк, 2003-2008.
32. 20. Малютіна Н. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії Лесі Українки. Одеса: Астропринт, 2001.
33. 21. Мірошниченко Л. Над рукописами Лесі Українки. Нариси з психології творчості та текстології. К., 2001.
34. 22. Мороз М. Літопис життя і творчості Лесі Українки. К., 1992.
35. 23. Огнева О. Східні стежини Лесі Українки. Статті та матеріали. Луцьк, 2007.
36. 24. Одарченко П. Леся Українка. К., 1994.
37. 25. Рисак О. Лесин дивоцвіт. Львів, 1992.
38. 26. Рисак О. Мелодії і барви Слова. Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця ХІХ- поч. ХХ ст. Луцьк: Надстир'я, 1996. 98 с.
39. 27. Рисак О. У вимірах самотності і спокуси владою (три драматичні поеми Лесі Українки – “Кассандра”, “У пуці”, “Камінний господар”). Луцьк, 1999.
40. 28. Рисак О. “Найперше – музика у Слові”: Проблема синтезу мистецтв в українській літературі к.ХІХ – поч.ХХ ст. Луцьк, 1999.
41. 29. Скрипка Т. Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Нью-Йорк-Київ, 2005.

42. 30. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ: Фенікс, 2006. 414 с.
43. 31. Соловей Е. Українська філософська лірика. – К.: Юніверс, 1999. 368 с.
44. 32. Степанишин Б. Дивоцвіт України. Леся Українка в школі. Рівне, 1997. 175 с.
45. 33. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
46. 34. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга III. Нью-Йорк - Київ : Темпора, 2015.
47. 35. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ –Нью-Йорк, 2016. 368 с.
48. 38. Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ — початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано- Франківськ, 2002.
49. Янківська К. Три визначні письменниці (Леся Українка, Марко Вовчок, Ольга Кобилянська). Вінніпег, 1995. 72 с.
50. Яручик В., Яручик О., Констанкевич І. Сучасні моделі дистанційного навчання: передовий досвід вітчизняних ЗВО. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2023. Випуск 61. Том 2. С. 233-236.
51. Яручик В. Сучасні проблеми професійної підготовки студентів-філологів. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Хмельницький, 2022. № 24. С. 68-72 (у співавторстві з Яручик О. та Сур'як М.).
52. Маланій О. Яручик В. Творчість Лесі Українки: національно-культурні коди та європейська традиція (Creation of Lesya Ukrainka: national and cultural codes and European tradition) / *Studia Ukrainica Varsoviensia*. 2021. Nr 9. S. 215-219.